Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru – judecător Ciprian Valah
Dosarul nr. 2a-3152/25; PIGD nr. 2-23120416-02-2a-03092025

D E C I Z I E

4 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:
Președintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan
Grefier – Andreea Caracaș

Examinând în ședință publică, în limba de stat, apelul declarat de Chirco Sergiu și Chirco Ion reprezentați de avocatul Ipatii Denis, și apelantul Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 10 noiembrie 2023, pronunțate în cauză civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chirco Sergiu și Chirco Ion împotriva Ministerului Justiției privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat de instanța de judecată prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale, –

C o n s t a t ă:

1. **Partea descriptivă – pretenţiile reclamantului, obiecţiile pîrîtului şi explicaţiile celorlalţi participanţi la proces:**
2. La 18 august 2023, reclamanții Chirco Ion și Chirco Sergiu au înaintat în judecată prezenta acțiune împotriva pârâtului Ministerul Justiției prin care solicită: 1.a constata încălcat dreptul reclamanților la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688; 2.a încasa din bugetul statului în beneficiul reclamanților prejudiciul moral în mărime de 150.000 lei, la fiecare, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale; 3.a încasa din bugetul statului în beneficiul reclamanților cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10.000 lei.
3. În fapt, reclamanții menționează că prin Ordonanța organului de urmărire penală al IP Buiucani mun. Chișinău din 17.04.2014, a fost pornită în cauza penală nr.2014030688, conform infracțiunii prevăzută la art.190 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, la plângerea depusă de Alii Serghei contra acțiunilor SRL „Royal Rich” și anume că la 14.01.2014, sub pretextul angajării la un loc de muncă bine plătit în Anglia, acesta prin înșelăciune a fost deposedat de suma în mărime de 14.304 lei. Reclamanții reţin că în cadrul cauzei penale au fost recunoscuți în calitate de bănuiți la 20.03.2014 și la 26.04.2014, în comiterea infracțiunii de la art.190 alin.(2), lit.

b),c),d) Cod penal, ulterior fiind puși sub învinuire la 20.05.2014. Reclamanții reține că la 28.05.2014, în cadrul cauzei penale procurorul a întocmit rechizitoriul și a remis în judecată cauza penală pentru examinare. Reclamanții menționează că începând cu 04.06.2014, cauza penală în privința reclamanților se află pe rolul instanțelor de judecată și până în prezent nu s-a pronunțat o hotărâre irevocabilă, deși cauza se examinează deja de aproape 10 ani. Reclamanții reține că deși cauza este de o complexitate ușoară, până în prezent se află la etapa examinării, fapt ce constituie o încălcare a dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil. Reclamanții invocă legislația aplicabilă speței și menționează că instanța trebuia să întreprindă toate măsurile legale pentru a respecta termenul rezonabil de judecare a cauzei, însă la caz instanțele de judecată și anume Curtea de Apel Chișinău a dat dovadă de un arbitrariu total referitor la prevederile legale aplicabile procedurilor penale, dar și a indicațiilor Curții Supreme de Justiție de a elucida anumite aspecte importante soluționării cauzei, pe care le-a ignorat total sau a examinat alte aspecte decât cele indicate de CSJ, fapt ce a dus la emiterea unor decizii ilegale, iar ca urmare casarea acestor decizii și trimiterea cauzei la rejudecare. 2 Reclamanții reține că deja de circa 10 ani datorită culpei directe a instanțelor judecătorești cauza penală în privința reclamanților încă nu are o finalitate, deși pe lângă faptul că respectiva cauză este de o simplitate care nu necesită mari eforturi judiciare, deoarece este doar o parte vătămată și doi inculpați care nu se eschivează și vin la fiecare ședință de judecată, iar martori sunt doar soția și fiul părții vătămate, însă instanțele care au examinat cauza, în special Curtea de Apel Chișinău intenționat a ignorat atât prevederile legale cât indicațiile Curții Supreme de Justiție fapt ce a dus la tergiversarea examinării cauzei în termen rezonabil. Or, potrivit art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, la rejudecare indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

4. Reclamanții consideră că, prin încălcările comise le-a fost cauzat un prejudiciu moral în mărime de 150.000 lei, la fiecare, respectiv anume această sumă ar putea restabili și compensa la minim suferințele suportate. Reclamanții menționează că din cuantumurile acordate de Curtea Europeană în cazuri analogice și din prejudiciul real cauzat reclamanților rezultă că suma prejudiciului moral solicitată la caz este echitabilă, deși nu poate acoperi întreg prejudiciul adus, nu poate restabili încrederea în sine și în justiție, restabilirea sănătății, dar această sumă ar acoperi minimul prejudiciului adus. Reclamanții reține referitor la mărimea prejudiciului moral solicitat, că după pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24.02.2016, prin care apelul reclamanților s-a respins și s-a menținut sentința din 13.07.2015, prin care pe lângă pedeapsa principală s-a aplicat și pedeapsă complementară (privarea de dreptul de a ocupa funcții în activități comerciale și activități din domeniul gestionării de bunuri și mijloace financiare pe un termen de 3 ani, pedeapsă pusă în executare imediat și executată integral deja la fiecare rejudecare a cauzei în instanța de apel, reclamanții erau din nou condamnați și aplicată inclusiv această pedeapsă complementară), datorită faptului că încă nu este o soluție finală în această cauză penală reclamanții deja de circa 8,5 ani sunt lipsiți efectiv de dreptul de a supraviețui și a munci pentru a se întreține pe sine și familiile, respectiv suma prejudiciului moral solicitată în speță de 150.000 lei, nu poate acoperi integral prejudiciul moral cauzat. Reclamanții

menționează că cheltuielile de asistență juridică suportate în speță sunt reale, necesare și rezonabile, respectiv urmează a fi încasate.

5. **Hotărârea primei instanțe**: În temeiul Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 10 noiembrie 2023, acțiunea civilă se admite parțial și: S-a constatat încălcat dreptul lui Chirco Sergiu și Chirco Ion la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688. S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Chirco Sergiu născut la *****, IDNP *****, prejudiciul moral în mărime de 54384,52 (cincizeci și patru mii trei sute optzeci și patru, 52) lei, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, raportat la perioada 20 martie 2014 până la 18 august 2023, inclusiv. S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Chirco Ion născut la *****, IDNP *****, prejudiciul moral în mărime de 53807,18 (cincizeci și trei mii opt sute șapte, 18) lei, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, raportat la perioada 26 aprilie 2014 până la 18 august 2023, inclusiv. S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Chirco Ion născut la *****, IDNP ***** și Chirco Sergiu născut la *****, IDNP *****, cheltuielile de judecată privind asistența juridică în mărime de 10000 (zece mii) lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată în partea reparării prejudiciului moral în mărimea solicitată.
6. **Solicitarea apelantului şi motivele de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul:**
7. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, în data de 10 noiembrie 2023 Chirco Sergiu și Chirco Ion reprezentați de avocatul Ipatii Denis, au depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 10 noiembrie 2023.
8. În motivarea cererii de apel, a indicat aceleași motive de fapt și de drept din acțiune, suplimentar a specificat că, începând cu data de 04.06.2014 cauza penală în privința lui Chirco Ion și Chirco Sergiu se află pe rolul instanțelor naționale, iar până la moment încă nefiind o hotărâre irevocabilă în cauza dată deși cauza se examinează deja de aproape 10 ani de zile.
9. Menționează că cauza dată este de o complexitate ușoară, însă până la data de astăzi această cauză încă se află la etapa examinării, fapt ce constituie o încălcare flagrantă a dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil. Prin urmare în contextul circumstanțelor sus expuse întemeindu-ne în baza prevederilor legii nr.87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.
10. Indică că instanța, având în vedere împuternicirile sale privind respectarea termenului în proces trebuia să întreprindă toate măsurile legale pentru a respecta termenul rezonabil de judecare a cauzei, dar în cazul lui Chirco Ion și Chirco Sergiu instanțele de judecată în special Curtea de Apel Chișinău, dînd dovadă de un arbitrariu total, și neexecutând nu doar prevederile legale aplicabile procedurilor penale, dar și a indicațiilor Curții Supreme de Justiție de a elucida anumite aspecte importante soluționării cauzei pur și simplu le ignora total sau „examina alte aspecte” decît cele indicate de către CSJ fapt ce ducea la emiterea unei decizii ilegale, iar ca urmare casarea acesteia și trimiterea spre rejudecarea cauzei.

11. Indică că, termenul de aproximativ 10 ani de zile constituie culpa instanțelor judecătorești, iar cauza penală în privința lui Chirco Ion și Chirco Sergiu încă nu are o finalitate. Consideră că aceasta nu presupune o anumită complexitate, o parte vătămată, doi inculpați, care nu se eschivează și se prezintă la fiecare ședință judiciară, și martori sunt de asmeni doar doi care sunt soția și fiul părții vătămate, dar instanțele care au examinat cauza, în special Curtea de Apel Chișinău în mod intenționat au ignorat atît prevederile legale cît indicațiile Curții Supreme de Justiție, fapt ce adus la tergiversarea examinării cauzei într-un termen rezonabil, contrar alin.(2) al art.436 al CPP: Pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.
12. Consideră că, prin încălcările comise, lui Chirco Ion și Chirco Sergiu le-a fost cauzat un prejudiciu moral ce poate fi evaluat la suma de 150 000 (o sută cincizeci mii) lei pentru fiecare, astfel consideră că anume această sumă ar putea restabili echitatea socială și ar compensa toate suferințele suportate, care rezultă obiectiv din circumstanțele cauzei penale. Or, la judecarea cauzelor, instanțele de judecată trebuie să verifice dacă legea sau actul, care urmează a fi aplicate și care prevede drepturi și libertăți proclamate de Convenția Europeană, sînt compatibile cu prevederile acesteia.
13. Relevă că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral se aplică principiul echității, consacrat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căruia despăgubirea trebuie să asigure o satisfacție echitabilă și o compensare adecvată a suferințelor cauzate. Cuantumul acesteia trebuie să aibă un caracter compensatoriu, fără a constitui o sarcină excesivă pentru autorul prejudiciului sau un beneficiu nejustificat pentru persoana vătămată. Totodată, mărimea despăgubirii urmează să fie proporțională cu sumele acordate de Curtea Europeană în cauze similare, care, de regulă, variază între 2.000 și 5.000 euro.
14. Solicită casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 noiembrie 2023, în partea cuantumului prejudiciului moral acordat reclamanților, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie dispus încasarea de le bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Chirco Ion a sumei de 150 000 (o sută cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului de judecare în termen rezonabil a cauzei; încasarea de le bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Chirco Sergiu 150 000 (o sută cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului de judecare în termen rezonabil a cauzei.
15. **Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, în data de 14 noiembrie 2023 apelantul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus apel** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 10 noiembrie 2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.
16. În motivarea apelului a indicat că instanța de fond a apreciat arbitrar poziția participanților procesului și nu a luat în considerație argumentul invocat de către reprezentantul Ministerului Justiției în ceea ce vizează nedepunerea de către intimat în instanța de judecată a cererii de accelerare a examinării cauzei potrivit art.192 Cod de procedură civilă. Or, la acest compartiment, indică că practica juridică națională, face referire la pasivitatea reclamanților cu privire la nedepunerea cererii de accelerare a procedurii de examinare a pricinii. Respectiv, pe marginea examinării cauzei civile

Podșivalov Ghenadie împotriva Ministerului Finanțelor, nr. 2ra-726/13, decizia din 24 aprilie 2012, Curtea Supremă de Justiție a respins acțiunea civilă în temeiul Legii nr.87, motivând, că în răstimpul aflării dosarului pe rol, intimatul niciodată nu a scris cereri de accelerare a procedurii de examinare a pricinii și nu a invocat pericolul de încălcare a termenului rezonabil de soluționare a litigiului.

17. Consideră eronată opinia instanței de fond cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil.
18. Menționează că în cauza supusă controlului rezonabilității duratei procedurilor, nu se atestă motive de tergiversare, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată naționale, cu asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept temei de a considera tergiversare a examinării cauzei". În prezenta acțiune, pe marginea căreia se pretinde încălcarea termenului rezonabil de judecare a cauzei penale și realizarea urmăririi penale, complexitatea cauzei constituie un moment important în vederea justificării termenului rezonabil, iar instanța de fond nu a ținut acest aspect.
19. Susține că instanța de fond a apreciat eronat existența încălcării dreptului la examinarea cauzei într-un termen rezonabil și acordarea prejudiciului moral. Se arată că dosarul penal avea un grad ridicat de complexitate, iar durata examinării trebuie apreciată în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei și de criteriile dezvoltate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, nu prin raportare la simple termene calendaristice.
20. Totodată, invocă faptul că o parte din durata procedurilor este neimputabilă instanțelor, fiind determinată de circumstanțe obiective sau de comportamentul participanților la proces. În opinia apelantului, autoritățile judiciare au manifestat diligența necesară, fără a exista tergiversări nejustificate.
21. De asemenea, se susține că reclamantul nu a demonstrat existența unui prejudiciu moral efectiv și nici legătura de cauzalitate dintre durata procedurilor și eventualele suferințe invocate. În consecință, se consideră că pretenția privind repararea prejudiciului moral este neîntemeiată.
22. Notează că instanța de judecată nu trebuie să-și formeze o idee preconceptă conform căreia presupusa încălcare a unui drept necesită de a fi elucidate toate circumstanțele cauzei, de a constata dacă există cu adevărat o încălcare a prevederilor legale. Respectiv, aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural de către instanța de judecată are un efect nociv nu doar pentru societate, cât și pentru cadrul legal, din motiv că se creează un precedent care cu trecerea timpului este tot mai greu de remediat
23. Solicită casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 noiembrie 2023, în partea admiterii acțiunii, emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care să fie respinsă ca fiind neîntemeiată, acțiunea depusă de Ion Chirco și Sergiu Chirco împotriva Ministerului Justiției al RM privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr. 2014030688.
24. **Termenul legal de declarare a apelului:**
25. În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

26. În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 10 noiembrie 2023, iar cererea de apel declarată de Chirco Sergiu și Chirco Ion reprezentați de avocatul Ipatii Denis datează din 10 noiembrie 2023, și respectiv cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova datează din 14 noiembrie 2023, Colegiul civil constată că cererile de apel au fost declarate în termen legal.
27. **Poziția părților în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de apel:**
28. Apelantul/intimat Chirco Ion a susținut în fapt și drept cererea și a solicitat admiterea apelului, din motivele invocate, corespunzător, a solicitat respingerea apelului declarat de Ministerul Justiției al RM.
29. Reprezentantul apelantului/intimat Ministerul Justiției al RM, Valiuh Irina, a susținut în fapt și drept cererea și a solicitat admiterea apelului, din motivele invocate, corespunzător, a solicitat respingerea apelului declarat de Chirco Ion și Chirco Sergiu.
30. Apelantul/intimat Chirco Sergiu și reprezentantul lui Chirco Ion și Chirco Sergiu, avocatul Ipatii Denis, nu s-au prezentat, deși au fost citați legal.
31. Astfel, aplicând prevederile art. 379 alin. (2) CPC, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat la proces.
32. **Motivarea instanței de apel**
33. **Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru**, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și în raport cu materialele dosarului, Colegiul judiciar consideră necesar de a admite apelul, de a casa hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă parțial acțiunea, din următoarele motive.
34. **Legea și principiile generale aplicabile procedurii de judecare a apelului**
35. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: **să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.**
36. În temeiul art. 386 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat". (2) **O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.**
37. În conformitate cu art. 387 Cod de procedură civilă, *se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b1) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat eronat legea; d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.*
38. În temeiul art. 388 Cod de procedură civilă al RM, (1) Hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: *a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal; b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la*

limba procesului; d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre; g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată; h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale. (2) **Săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.**

39. Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședința de judecată.
40. Potrivit dispozițiilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele are au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.
41. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
42. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
43. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.
44. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1)-(3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
45. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

46. Conform art. 373 Cod de procedură civilă (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.
47. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
48. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).
49. **Circumstanţele cauzei, constatate de instanţă şi probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe:**
50. *Reclamanții Chirco Ion și Chirco Sergiu, în data de 18 august 2023, au* înaintat în judecată acțiune civile împotriva pârâtului Ministerul Justiției prin care solicită: 1.a constata încălcat dreptul reclamanților la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688; 2.a încasa din bugetul statului în beneficiul reclamanților prejudiciul moral în mărime de 150.000 lei, la fiecare, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale; 3.a încasa din bugetul statului în beneficiul reclamanților cheltuielile de asistență juridică în mărime de 10.000 lei.
51. Judecând cauza în fond, prima instanță a concluzionat în privința temeiniciei parțiale a acțiunii civile, fiind constatată încălcarea dreptului lui Chirco Sergiu și Chirco Ion la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688. S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Chirco Sergiu prejudiciul moral în mărime de 54384,52 (cincizeci și patru mii trei sute optzeci și patru, 52) lei, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, raportat la perioada 20 martie 2014 până la 18 august 2023, inclusiv. S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Chirco Ion prejudiciul moral în mărime de 53807,18 (cincizeci și trei mii opt sute șapte, 18) lei, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, raportat la perioada 26 aprilie 2014 până la 18 august 2023, inclusiv S-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Chirco Ion și Chirco Sergiu cheltuielile de judecată privind

asistența juridică în mărime de 10000 (zece mii) lei. În rest, s-a respins acțiunea ca neîntemeiată în partea reparării prejudiciului moral în mărimea solicitată.

52. Cu întâietate, Colegiul civil constată că, reieșind din natura cererii de chemare în judecată depuse de Chirco Ion și Chirco Sergiu, acțiunea civilă a fost examinată **în fond în lipsa raportului motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil,** contrar prevederilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21-04-2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.
53. Astfel, **respectând limitele judecării apelului declarat împotriva hotărârii primei instanței,** Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, apreciază că, la judecarea cauzei civile, prima instanță nu a elucidat pe deplin și nu a constatat circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, respectiv, la emiterea hotărârii judecătorești prima instanță a aplicat eronat normele de drept procedural și material, circumstanțe care constituie temei de casare a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii civile înaintate de Chirco Ion și Chirco Sergiu, **luând în considerație următoarele concluzii.**
54. **Legile de care s-a călăuzit instanța de judecată.**
55. Potrivit prevederilor art. 20 din Constituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitim.
56. În conformitate cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
57. Potrivit art. 6 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.
58. Potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, aplicarea și interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.
59. În conformitate cu prevederile art. 2 al Legii menționate, (1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege şi de legislația procesuală civilă. (2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

60. În acest sens, este întemeiat a reține că, articolul 6 §1 din Convenția pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, prevede că, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.
61. Astfel, prin Legea nr. 87 din 21.04.2011, a fost instituit mecanismul compensatoriu de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil al cauzei.
62. În acest sens, se reține că, data dies ad quern în cazul procedurilor civile cât și cele penale cauzele se finalizează cu adoptarea unei hotărâri judecătorești asupra fondului pretențiilor în cauza penală și care a devenit definitivă. Lipsa unei soluții judiciare asupra fondului pretențiilor nu împiedică reclamantul să pretindă încălcarea dreptului la examinarea într-un termen rezonabil.
63. Caracterul rezonabil al duratei unei proceduri se apreciază în funcție de circumstanțele cauzei, care impun o evaluare globală (cauza Boddaert împotriva Belgiei, pct. 36). Chiar dacă etapele procedurii se derulează într-un ritm acceptabil, durata totală a procedurii ar putea depăși totuși un „termen rezonabil" (cauza Dobbertin împotriva Franței, pct. 44). Art. 6 prevede celeritatea procedurilor judiciare, dar consacră totodată și principiul, mai general, al unei bune administrări a justiției. Trebuie să găsească un echilibru just între diferitele aspecte ale acestei cerințe fundamentale (cauza Boddaert împotriva Belgiei, pct. 39).
64. Prin urmare, rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de criteriile stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în special, complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și pe cel al autorităților administrative și judiciare competente, precum și importanța cauzei pentru reclamant.
65. **În fapt,** analizând și apreciind înscrisurile administrate și cercetate nemijlocit în prima instanță și în instanța de apel, admisibile, pertinente și concludente pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor **art. art. 117 – 122 și art. 130 Cod de procedură civilă**, Colegiul civil **constată următoarele circumstanțe de fapt:**

    Nemijlocit, **cercetând probele prezentate de Chirco Ion și Chirco Sergiu în apărare sa,** după cum urmează: ordonanță privind pornirea urmăririi penale din 17.03.2014, emisă de IP Buiucani (f.d.9); ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit din 20.03.2014, emisă de IP Buiucani pe numele reclamantului Chirco Sergiu (f.d.10); ordonanță de recunoaștere în calitate de bănuit din 26.03.2014, emisă de IP Buiucani pe numele reclamantului Chirco Ion (f.d.11); Rechizitoriu în cauza penală nr.2014030688 din 28.05.2014, emis de Procuratura Buiucani mun. Chișinău, privind învinuirea reclamanților de comiterea infracțiunii (f.d.12-14); sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău di 13.07.2015 (f.d.15-20); decizia Curții de Apel Chișinău din 24.02.2016 (f.d.21-28); decizia Curții Supreme de Justiție din 31.01.2017 (f.d.29-34); decizia Curții de Apel Chișinău din 31.10.2017 (f.d.35-41); decizia Curții Supreme de Justiție din 14.08.2018 (f.d.42-47); decizia Curții de Apel Chișinău din 04.12.2018 (f.d.48-58); decizia Curții Supreme de Justiție din 02.06.2020 (f.d.59-71); decizia Curții de Apel Chișinău din 18.05.2021 (f.d.72-83); decizia Curții Supreme de

Justiție din 10.11.2021 (f.d.84-89); decizia Curții de Apel Chișinău din 10.11.2022 (f.d.90-99); recurs declarat de Procuratură la 24.02.2023 (f.d.100-103); certificate din 28.02.2017 și din 12.03.2019, emise de Biroul de probațiune Rîșcani mun. Chișinău pe numele reclamanților (f.d.104,105), **și nemijlocit raportul prezentat de Ministerul Justiției al RM**, se constată următoarea consecutivitate a acțiunilor procesuale desfășurate și actelor procedurale emise, privind procesul penal pornit în privința lui Chirco Sergiu și Chirco Ion:

66. În data de 4 iunie 2014 Procuratura Sectorului Buiucani mun. Chișinău a transmis în instanța de judecată – Judecătoria Buiucani mun. Chișinău cauza penală nr. 2014030688 privind învinuirea lui Chirco Ion și Chirco Sergiu în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal al RM, cauza fiind repartizată spre examinare judecătorului Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, Olga Cernei.
67. Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău nr.1-971/14 din 06 iunie 2014 ședința de judecată a fost numită pentru data de 30 iunie 2014, ora 09:30.
68. La ședință s-au prezentat: Procurorul - Bordian Radion; Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor; Avocatul inculpaților - Botnarenco Dorin; Inculpații- Chirco Sergiu și Chirco Ion. Nu s-au prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei; Martorul - Alii Gheorghe. în legătură cu faptul că inculpații nu cunosc limba română a fost invitat interpretul - Calalb Igor. În cadrul ședinței, instanța de judecată a pus în discuție începerea examinării cauzei în lipsa părții vătămate. Procurorul a considerat imposibil, solicitând amânarea ședinței de judecată pentru luna septembrie, din motiv că partea vătămată este plecată peste hotare și urmează să revină acasă la toamnă. După care instanța a stabilit ordinea cercetării judecătorești prezentată de procuror și susținută de către părți. S-a pus în discuție data următoarei ședințe de judecată. Avocatul inculpaților a anunțat că clienții săi sunt împotriva amânării ședinței pentru luna septembrie, solicitând fixarea acesteia pentru o dată mai apropiată. Instanța deliberând pe loc a dispus amânarea ședinței pentru data de 09 septembrie 2014, ora 10:00.
69. La ședința din 09.09.2014 s-au prezentat: Procurorul -Bordian Radion; Partea vătămată - Alii Serghei; Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor; Inculpații - Chirco Sergiu și Chirco Ion; Martorul - Alii Gheorghe. Nu s-a prezentat: Avocatul inculpaților-Botnarenco Dorin, fiind internat în spital. În cadrul ședinței inculpatul, Chirco Ion, a solicitat amânarea ședinței de judecată în legătură cu faptul că avocatul său este în imposibilitate de a se prezenta la ședință, fiind internat în spital. Instanța a pus în discuție demersul inculpatului. Procurorul a anunțat că partea vătămată și martorul au venit în țară pentru doua zile, solicitând inculpaților să-și ia alt avocat. Alii Serghei a anunțat că ei au venit în țară pentru a fi prezenți la ședință, peste doua zile pleacă peste hotare și deja vor reveni la Anul Nou. Instanța audiind opiniile participanților, a anunțat întreruperea ședinței pentru data de 12 septembrie 2014, ora 10:30, și a pus în sarcina inculpaților să-și înștiințeze avocatul și să-l atenționeze despre necesitatea prezentării în următoarea ședință.
70. La ședința din 12 septembrie 2014 s-au prezentat: Procurorul -Bordian Radion; Partea vătămată - Alii Serghei; Inculpații - Chirco Sergiu și Chirco Ion. Nu s-au prezentat: Avocatul inculpaților - Botnarenco Dorin; Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor. Inculpatul a anunțat ca avocatul sau nu s-a prezentat la ședință din motiv că este

internat în spital, dar va putea fi prezent peste două săptămâni. Procurorul a considerat că în lipsa avocatului inculpaților, desfășurarea ședinței este imposibilă, solicitând stabilirea următoarei ședințe de judecată după data de 25 decembrie, când va reveni în țară și partea vătămată. Ședința a fost întrerupere până la 16 septembrie 2014 ora 16:00.

71. La ședința din 16 septembrie 2014 s-au prezentat: Procurorul - Bordian Radion; Partea vătămată -Alii Serghei; Avocatul părtii vătămate - Coiocari Fiodor: Inculpații - Chirco Sergiu și Chirco Ion; Avocatul inculpaților - Botnarenco Dorin. În ședință inculpatul Chirco Ion, a solicitat amânarea ședinței din motiv că a reziliat contractul cu avocatul, Botnarenco Dorin. Procurorul, partea vătămată și avocatul acestuia au considerat că în situația dată este imposibil continuarea ședinței. Instanța a anunțat întrerupere până la data de 19 septembrie 2014, ora 14.00
72. La ședința din 19 septembrie 2014 s-au prezentai: Procurorul - Bordian Radion; Partea vătămată - Alii Serghei; Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor; Inculpații- Chirco Sergiu și Chirco Ion; avocatul inculpatului Chirco Sergiu - Verebceanu Sergiu din oficiu. Nu s-a prezentat: Avocatul inculpatului Chirco Ion - Deleanu Dorina, din oficiu. Instanța de judecată a anunțat că avocata s-a prezentat și a făcut cunoștință cu materialele cauze, dar a fost anunțată că ședința va avea loc la ora 15:00. Participanții au considerat că e imposibilă desfășurarea ședinței în lipsa avocatului inculpatului. Avocatul Cojocari Fiodor, a solicitat amânarea examinării cauzei după Anul Nou, deoarece partea vătămată și martorul peste câteva zile vor pleca după hotarele țării. Procurorul la fel a considerat că ședința trebuie amânată, dar deja are loc tergiversarea examinam din cauza inculpaților, solicitând fixarea unei ședinței pentru luna noiembrie, pentru a fi siguri că inculpații și-au angajat avocați. Instanța a anunțat întrerupere până la data de 13 noiembrie 2014, ora 11:00, și a mai fixat o ședință pentru data de 29 decembrie 2014, ora 14:00.
73. Ședința de judecată din 13 noiembrie 2014 nu a avut loc din motivul participării judecătorului la o conferință. Ședința de judecată din 29 decembrie 2014 nu a avut loc din motivul aflării completului de judecată în concediu anual de odihnă.
74. La ședința din 15 ianuarie 2015 instanța a pus în discuție cererile înaintate de către participanți, și posibilitatea trecerii la cercetarea judecătorească. Audiind opinia părților, instanța a trecut la audierea părții vătămate. Avocata inculpaților a solicitat continuarea cercetării judecătorești pentru altă dată, deoarece are fixată o ședință la Curtea de Apel Chișinău. Instanța a admis demersul și a anunțat întrerupere până la data de 16 ianuarie 2015 ora 9.30.
75. La ședința din 16 ianuarie 2015 s-au prezentat: Procurorul -Bordian Radion; Partea vătămată - Alii Serghei; Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor; Inculpații — Chirco Sergiu si Chirco Ion, Avocatul inculpaților - Cechir Viorelia. În cadrul ședinței instanța a fost audiat martorul Alii Gheorghe și partea vătămată. Avocatul Cojocari Fiodor, a solicitat anexarea la materialele cauzei a acțiunii civile și hotărârea Judecătoriei Ialoveni. Instanța deliberând pe loc a amânat examinarea solicitării avocatului și a anunțat întrerupere până la data de 21 ianuarie 2015 ora 9.30.
76. La ședința din 21 ianuarie 2015 s-au prezentat: Partea vătămată — Alii Serghei, Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor; Inculpații — Chirco Sergiu și Chirco Ion; Nu s-a prezentat: Procurorul - Bordian Radion, care a depus cerere de amânare a ședinței. Instanța a pus în discuție posibilitatea desfășurării ședinței de judecată în

lipsa procurorului. Audiind opinia participanților, care au considerat că e imposibil, instanța a anunțat întrerupere până la data de 17 februarie 2015, ora 15.

77. La ședința din 17 februarie 2015 s-au prezentat. Procurorul - Bordian Radion; Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor; Inculpații - Chirco Sergiu și Chirco Ion; Avocatul inculpaților -Cechir Viorelia. Nu s-a prezentat: partea vătămată - Alii Serghei, a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa. Instanța a pus în discuție cererile prezentate de participanți, a audiat martorul Alii Rodica, după expirarea timpului preconizat pentru ședință, s-a anunțat întrerupere până la data de 31 martie 2015, ora 12:00.
78. La ședința din 31 martie 2015 s-au prezentat: Procurorul - Bordian Radion; Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor; Inculpații - Chirco Sergiu și Chirco Ion; Avocatul inculpaților - Cechir Viorelia; Nu s-au prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei, dar a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa; Inculpatul - Chirco Sergiu; Avocatul inculpaților - Cechir Viorelia, fiind prezent în altă ședință. Instanța deliberând pe loc, a dispus imposibilitatea continuării ședinței în lipsa unui inculpat și apărătorului acestora. S-a anunțat întrerupere până la data de 07 aprilie 2015, ora 15:00.
79. La ședință din 07 aprilie 2015 s-au prezentat: Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor; Inculpații- Chirco Sergiu și Chirco Ion; Avocatul inculpaților - Cechir Viorelia. Nu s-a prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei, a depus cerere de examinare în lipsa sa. În cadrul ședinței, avocatul inculpaților a solicitat anexarea la materialele cauzei a unor înscrisuri privind activitatea inculpaților, demers admis de instanță. În legătură cu expirarea timpului preconizat pentru ședința de judecată, instanța a anunțat întrerupere până la data de 08 mai 2015, ora 10.00
80. La ședința din 08 mai 2015 s-au prezentat: Procurorul - Bordian Radion; Avocatul părtii vătămate - Cojocari Fiodor: Inculpații- Chirco Sergiu și Chirco Ion, Avocatul inculpaților - Cechir Viorelia. Nu s-a prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei, a depus cerere de examinare în lipsa sa. În cadrul ședinței avocatul inculpaților a solicitat anexarea la materialele cauzei a unor acte, admise de instanță. Instanța a audiat inculpatul, Chirco Sergiu. În legătură cu expirarea timpului preconizat pentru ședință, instanța a anunțat întrerupere până la data de 03 iunie 2015, ora 14:15.
81. La ședință 03 iunie 2015 s-au prezentat: Procurorul- Bordian Radion; Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor; Inculpații - Chirco Sergiu și Chirco Ion; Avocatul inculpaților - Cechir Viorelia. Nu s-a prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei, a depus cerere de examinare în lipsa sa. În cadrul ședinței instanța a cercetat documentele anexate la materialele dosarului, după care a pus în discuție posibilitatea finisării examinării cauzei în fond. Audiind opinia participanților, care au considerat posibil, instanța a anunțat întrerupere până la data de 17 iunie 2015, ora 09:30.
82. La ședința din 17 iunie 2015 s-au prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei Procurorul - Bordian Radion; Inculpații - Chirco Sergiu și Chirco Ion; Avocatul inculpaților - Cechir Viorelia. Nu s-a prezentat: Avocatul părții vătămate - Cojocari Fiodor. În cadrul ședinței instanța a ascultat susținerile verbale ale participanților, a anunțat dezbaterile judiciare, a oferit dreptul la replică și a acordat ultimul cuvânt inculpaților. Deliberarea și pronunțarea sentinței s-a fixat pentru data de 30 iunie 2015, ora 15:00.
83. La ședința din 30 iunie 2015 s-au prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei; Inculpații - Chirco Sergiu și Chirco Ion; Avocații inculpaților - Rusu Vitalie și Botnarenco Dorin. Nu s-a prezentat: Procurorul- Bordian Radion. La ședință s-au prezentat:

Partea vătămată - Alii Serghei; Inculpații - Chirco Sergiu și Chirco Ion; Avocații inculpaților - Rusu Vitalie și Botnarenco Dorin. Nu s-a prezentat: Procurorul - Bordian Radion. Instanța a anunțat întrerupere până la data de 13 iulie 2015, ora 11:30

84. În temeiul sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău nr. 1-355/2015 din 13 iulie 2015 a fost recunoscut vinovat Chirco Ion Sergiu în baza art.190 alin.(2) lit. b), c), d) Cod Penal al RM și s-a condamnat în baza acestei Legi la pedeapsa cu închisoare pe termen de 2 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități comerciale și activități în domeniul gestionării de bunuri și mijloace financiare pe un termen de 3 ani. Conform art.90 Cod Penal al RM s-a suspendat executarea pedepsei aplicate lui Chirco Ion Sergiu pe un termen de probă de 1 an, dacă în decursul acestui termen, Chirco Ion Sergiu nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-l ca în termenul stabilit să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.
85. Chirco Sergiu Sergiu s-a recunoscut vinovat în baza art.190 alin.(2) lit.b), c), d) Cod Penal al RM și s-a condamnat în baza acestei Legi la pedeapsa cu închisoare pe termen de 2 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități comerciale și activități în domeniul gestionării de bunuri și mijloace financiare pe un termen de 3 ani. Conform art.90 Cod Penal s-a suspendat executarea pedepsei aplicate lui Chirco Sergiu Sergiu pe un termen de probă de 1 an, dacă în decursul acestui termen, Chirco Sergiu Sergiu nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, obligându-1 ca în termenul stabilit să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent. Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Alii Serghei împotriva lui Chirco Sergiu și Chirco Ion privind repararea prejudiciului material în mărime de 14304 lei s-a admis. S-a încasat în mod solidar de la Chirco Sergiu și Chirco Ion în beneficiul lui Alii Serghei suma de 14304 lei cu titlu de prejudiciul material. Sentința cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău.
86. **Instanța de apel (Curtea de Apel Chișinău):** La data de 28 iulie 2015 avocatul Cechir Viorelia, în interesele inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, a depus cerere de apel împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău nr. 1-355/2015 din 13 iulie 2015.
87. La data de 30 decembrie 2015 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău a expediat inculpaților copia sentinței din 13 iulie 2015, tradusă în limba rusă.
88. La data de 04 ianuarie 2016 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău a expediat dosarul în adresa Curții de Apel Chișinău, în vederea examinării cererii de apel.
89. La data de 18 ianuarie 2016 cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău, Teleucă Stelian. Ședința de judecată a fost numită pentru data de 10 februarie 2016, ora 12:00.
90. La ședința de judecată din10.02.2016 s-au prezentat: Procurorul -Devder Djulieta; Apărătorul inculpaților - avocatul Cechir Viorelia; Apărătorul părții vătămate - avocatul Postu Marin; Nu s-au prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei; Inculpatul - Chirco Sergiu, a depus cerere de amânare a ședinței; Inculpatul - Chirco Ion, din

motive necunoscute instanței. Instanța a pus în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpaților și a părții vătămate. Toți participanții au considerat că e imposibilă examinarea cauzei în lipsa părților absente. Instanța a amânat ședința de judecată pentru data de 24 februarie 2016, ora 15:00.

91. La ședință din 24 februarie 2016 s-au prezentat: Procurorul - Brigai Sergiu; Apărătorul inculpaților - avocatul Cechir Viorelia; Apărătorul părții vătămate - avocatul Postu Marin; Inculpatul - Chirco Sergiu; Inculpatul- Chirco Ion. Nu s-a prezentat: Partea vătămată -Alii Serghei, din motive necunoscute instanței. în cadrul ședinței, președintele ședinței a pus în discuție cererile înaintate de participanți, a oferit cuvântul avocatului inculpaților, părții vătămate, procurorului și inculpaților ultimul cuvânt. După care instanța s-a retras în camera de deliberare adoptând și pronunțând decizia. Pronunțarea deciziei motivate urmând să fie pronunțată la data de 23 martie 2016, ora 14:00.
92. Potrivit Deciziei Curții de Apel Chișinău nr.la-48/16 din 24 februarie 2016 s-a respins ca nefondat apelul avocatului Cechir Viorelia, în interesele inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 13 iulie 2015, cu menținerea sentinței atacate fără modificări. Decizia fiind executorie, dar cu drept de recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile din momentul pronunțării deciziei integrale
93. La data de 18 aprilie 2016 avocatul Cechir Viorelia, în interesul inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, a înaintat cerere de recurs ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din data de 13 iulie 2015 și a Deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016. La data de 18 aprilie 2016,27 mai 2016,20 iulie 2016,28 octombrie 2016 Curtea Supremă de Justiție a solicitat repetat Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău expedierea dosarului în vederea examinării cererii de recurs.
94. La data de 29 noiembrie 2016, cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor al Curții Supreme de Justiție, Nicolaev Ghenadie.
95. Prin încheierea Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.lra165/2017 din 18 ianuarie 2017 s-a admis recursul ordinar declarat de către avocata Cechir Viorelia, în numele inculpaților Chirco Sergiu și Chirco Ion, pentru judecare în Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție pentru data de 31 ianuarie 2017, ora 10:00, în lipsa părților.
96. Prin decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.lra165/2017 din 31 ianuarie 2017 s-a admis recursul ordinar declarat de avocata Cechir Viorelia, în numele inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2016, în cauza penală privindu-i pe Chirco Sergiu și Chirco Ion, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.
97. La data de 18 aprilie 2017 cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău, Ulianovschi Xenofon. Ședința de judecată a fost numită pentru data de 13 iunie 2017, ora 10:00. La ședință s-au prezentat: Procurorul - Ciobanu S.; Avocatul inculpaților -Ipatii Denis; Inculpații- Chirco Ion și Chirco Sergiu. Nu s-a prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei. Avocatul Ipatii Denis, a anunțat instanța că a depus cerere de apel suplimentară. Instanța a pus în discuție posibilitatea anexării la materialele cauzei a cererii de apel suplimentare și mandatul avocatului Ipatu Denis. Audiind opinia participanților prezenți, instanța a dispus

anexarea actelor. După care s-a pus în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa părții vătămate, fiind citată legal. Părțile prezente au considerat că e posibilă începerea examinării cauzei. Colegiul penal a dispus amânarea examinării cauzei pentru data de 26 septembrie 2017, ora 15:00.

98. La ședință din 26 septembrie 2017 s-au prezentat: Procurorul - Călugăreanu V.; Avocatul inculpaților -Ipatii Denis; Inculpații - Chirco Ion și Chirco Sergiu. Nu s-a prezentat: Partea vătămată. Colegiul penal a pus în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa părții vătămate. Audiind opinia participanților la proces, instanța a dispus continuarea ședinței și a trecut la examinarea materialelor prezentate, a oferit cuvântul apelantului, procurorului, a audiat inculpații, după care a anunțat întrerupere până la data de 24 octombrie 2017, ora 09:45.
99. La ședința din 24 octombrie 2017 s-au prezentat: Procurorul - Călugăreanu V.; Avocatul inculpaților -Ipatii Denis: inculpații- Chirco Ion și Chirco Sergiu. Nu s-a prezentat: Partea vătămată - Alii Serghei. Instanța a oferit inculpaților ultimul cuvânt, după care s-a retras în camera de deliberare adoptând și pronunțând decizia.
100. În temeiul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nr.la-533/17 din 31 octombrie 2017 s-a admis apelul apărătorului Cechir Viorelia, în interesele inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 iulie 2015, s-a casat această sentință și s-a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: S-a achitat Chirco Sergiu și Chirco Ion pe art.190 alin.(2), lit. b), c, d) Cod penal al R.M pe motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Decizia fiind executorie și poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile din momentul pronunțării deciziei motivate. Decizia motivată, urmând să fie pronunțată la data de 28 noiembrie 2017, ora 14:00.
101. La data de 30 noiembrie 2017 Curtea de Apel Chișinău a remis cauza penală Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).
102. La data de 15 decembrie 2017 procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, a depus recurs ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017.
103. La data de 21 decembrie 2017 avocatul Postu Marin, în interesele părții vătămate, a depus recurs împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017.
104. La data de 26 iunie 2018, Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău nr.la-533/17 din 31 octombrie 2017 tradusă în limba rusă inculpărilor și Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani). La data de 27 iunie 2018 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) a expediat dosarul penal în adresa Curții Supreme de Justiție. La data de 28 iunie 2018 cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor al Curții Supreme de Justiție, Covalenco Elena.
105. Potrivit încheierii Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție nr.lra-1514/18 din 08 august 2018 s-a dispus transmiterea recursurilor pentru judecare în Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție pentru data de 14 august 2018, în lipsa părților.
106. Potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție nr.lra-1514/2018 din 14 august 2018 s-au admis recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, și de avocatul Postu Marin, în numele părții vătămate Alii Serghei, în cauza penală în privința lui Chirco Ion și Chirco Sergiu, s-a casat total

decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017 și s-a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

107. La data de 03 septembrie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat cauza penală la Curtea de Apel Chișinău. La data de 13 septembrie 2018 cauza a fost repartizată judecătorului, Iordan Iurie. Ședința de judecată a fost fixată pentru data de 06 noiembrie 2018, ora 10:30.

108. La ședință din 06 noiembrie 2018 s-au prezentat: Procurorul - Călugăreanu Vitalie; Avocatul părții vătămate - Postu Marin; Avocatul inculpaților -Ipatii Denis; Inculpații - Chirco Ion și Chirco Sergiu. Nu s-au prezentat: Părțile vătămate - Alii Gheorghe și Alii Serghei. Președintele ședinței a anunțat participanții la proces că declarația de abținere de examinarea cauzei a judecătorul Furdui Sergiu, a fost admisă, astfel urmează să fie format un nou complet de judecată. Deliberând pe loc, Colegiul penal a decis amânarea ședinței de judecată pentru data de 04 decembrie 2018, ora 09:00.

109. La ședință din 04 decembrie 2018 s-au prezentat: Procurorul - Călugăreanu Vitalie; Inculpații - Chirco Ion și Chirco Sergiu; Avocatul inculpaților - Ipatii Denis. Nu s-au prezentat: Părțile vătămate - Alii Gheorghe și Alii Serghei; Avocatul părților vătămate - Postu Marin. Președintele ședinței a oferit cuvântul inculpaților, procurorului, a examinat probele și înscrisurile din materialele cauzei cercetate de prima instanță. După care s-a pus în discuție posibilitatea finisării cercetării judecătorești. Toți participanții au fost pentru finisarea cercetării. Deliberând pe loc, instanța a dispus finisarea cercetării judecătorești și a trecut la dezbaterile judiciare oferind cuvântul participanților. Colegiul penal s-a retras în camera de deliberare adoptând și pronunțând decizia.

110. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nr.la-1869/18 din 04 decembrie 2018 s-a admis din alte motive apelul avocatului în numele inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 iulie2015, privindu-i pe Chirco Ion și Chirco Sergiu, doar în latura penală și pronunță în acest sens o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Chirco Ion și Chirco Sergiu au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin (2) lif.b), d) Cod penal și s-a stabilit la fiecare o pedeapsă de 2 ani de închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități comerciale în domeniul gestionării bunurilor și mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani. în baza art.90 alin.(l) Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei aplicate lui Chirco Ton și Chirco Sergiu pe o perioadă de probațiune de 1 an. Celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut.

111. Pronunțarea deciziei motivate urmând să aibă loc la data de 03 ianuarie 2019, ora 14:00.

112. La data de 28 ianuarie 2019 Curtea de Apel Chișinău a remis cauza penală în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani). La data de 31 ianuarie 2019 avocatul Ipatii Denis, în interesul inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018.

113. La data de 07 februarie 2019 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) a expediat cauza penală în adresa Curții Supreme de Justiție.

114. La data de 13 februarie 2019 Curtea Supremă de Justiție a remis cauza penală Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) pentru traducerea și înmânarea actului procedural în limba pe care o posedă inculpații.
115. La data de 13 martie 2019 avocatul Ipatii Denis, în interesele inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, a înaintat cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018.
116. La data de 09 septembrie 2019 Curtea de Apel Chișinău a expediat decizia nr.la-1869/18 Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), tradusă în limba rusă.
117. La data de 13 septembrie 2019 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) a expediat dosarul în adresa Curții Supreme de Justiție. La data de 17 septembrie 2019 cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor al Curții Supreme de Justiție, Boico Victor.
118. La data de 21 februarie 2020 avocatul Ipatii Denis, în interesele inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, a înaintat cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018.
119. Potrivit încheierii Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție din 04 martie 2020 s-a dispus constituirea completului de judecată pentru examinarea admisibilității în principiu a recursului ordinar după cum urmează: președinte și raportor - Boico Victor, judecători- Țurcan Anatolie, Cobzac Elena.
120. Potrivit încheierii Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2020 s-a dispus trimiterea recursului ordinar declarat în cauza penală în privința lui Chirco Ion și Chirco Sergiu pentru judecare în Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție pentru data de 12 mai 2020, fără citarea părților.
121. Potrivit încheierii Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2020 s-a dispus schimbarea membrilor completului de judecată permanent nr. l, pentru judecarea recursurilor ordinare declarate în cauza penală nr. 1 ra-295/2020, după cum urmează: președinte și raportor - Boico Victor, judecători - Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Burduh Victor, Mardari Dumitru.
122. Potrivit încheierii Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 12 mai 2020 s-a dispus amânarea judecării recursului ordinar pentru data de 02 iunie 2020.
123. Potrivit deciziei Curții Supreme de Justiție nr.lra-295/2020 din 02 iunie 2020 s-a admis recursul ordinar declarat de către avocatul Ipatii Denis, în numele inculpaților, cu suplimente, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2018 în cauza penală în privința lui Chirco Ion și Chirco Sergiu și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Decizia nefiind susceptibilă de a fi atacată. Decizia motivată urmând să fie pronunțată la data de 02 iulie 2020.
124. La data de 30 octombrie 2020 cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău, Mînăscurtă Igor. Ședința de judecată a fost fixată pentru data de 25 ianuarie 2021, ora 09:00.
125. La data de 23 noiembrie 2020 judecătorul Curții de Apel Chișinău, Mînăscurtă Igor, a declarat abținere de la examinarea cauzei, în legătură cu participarea sa la examinarea cauzei date în instanța de apel.
126. Potrivit încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nr.la-1926/20 din 26 noiembrie 2020 s-a admis declarația de abținere a judecătorului Mînăscurtă Igor de la judecarea cauzei penale nr. 1 a-1926/20.

127. La data de 30 noiembrie 2020 cauza a fost repartizată judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău, Gafton Alexandru. Ședința de judecată a fost fixată pentru data de 18 februarie 2021, ora 15:00. Colegiul penal a trecut la examinarea demersului avocatului Ipatii Denis, privind interpelarea Poliției de frontieră cu privire la traversarea frontierei a părții vătămate, Alii Serghei, și a martorului, Alii Gheorghe, în perioada 14 ianuarie 2014 - 01 august 2014. Instanța a anunțat întrerupere până la data de 18 mai 2021, ora 15:30.
128. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nr.la-1926/20 din 18 mai 2021 s-a admis din alte motive apelul avocatului Cechir Viorelia, în numele inculpaților, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 iulie 2015, privindu-i pe Chirco Ion și Chirco Sergiu, doar în latura penală și s-a pronunțat în acest sens o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Chirco Ion și Chirco Sergiu au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2), lit.b), d) Cod penal și s-a stabilit la fiecare o pedeapsă de 2 ani închisoare, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități comerciale în domeniul gestionării bunurilor și mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani. în baza art.90 alin.(l) Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei aplicate lui Chirco Ion și Chirco Sergiu pe o perioadă de probațiune de 1 an. Celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut.
129. La data de 15 iulie 2021 avocatul Ipatii Denis, în interesele inculpaților, a depus cerere de recurs împotriva decizia Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2021.
130. La data de 23 iulie 2021 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) a expediat dosarul în adresa Curții Supreme de Justiție. La data de 28 iulie 2021 cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor al Curții Supreme de Justiție, Stratulat Galina.
131. Potrivit deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.lra-1707/2021 din 10 noiembrie 2021 s-a admis recursul ordinar declarat de către avocatul Ipatii Denis în numele inculpaților Chirco Ion și Chirco Sergiu, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2021, în cauza penală în privința lui Chirco Ion și Chirco Sergiu, și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Decizia nefiind susceptibilă de a fi atacată. Decizia motivată urmând să fie pronunțată la data de 08 decembrie 2021.
132. Potrivit încheierii Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.lra-1707/2021 din 08 decembrie 2021 s-a dispus amânarea pronunțării deciziei motivate, pentru data de 15 decembrie 2021.
133. La data de 23 decembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat cauza penală la Curtea de Apel Chișinău.
134. La data de 23 decembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat inculpaților decizia motivată tradusă în limba rusă.
135. La data de 29 decembrie 2021 cauza a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău, Băbălău Denis.
136. La data de 12 ianuarie 2022, potrivit dispoziției nr.42 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău din 30 decembrie 2021, cauza a fost repartizată repetat spre examinare judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău, Dulghieru Dorin.

137. La data de 03 februarie 2022, potrivit dispoziției nr.5 a Președintelui Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2022, cauza a fost repartizată repetat spre examinare judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău, Talpă Boris.
138. Potrivit încheierii Președintelui Curții de Apel Chișinău nr.la-2621/21 din 07 februarie 2022 s-a dispus examinarea cauzei în completul de judecători format conform fișei de repartizare din 03 februarie 2022, totodată cu înlocuirea în mod automat-aleatoriu a judecătorului, Lîsîi Ghenadie.
139. La data de 08 februarie 2022, potrivit încheierii Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2022, cauza a fost repartizată repetat spre examinare judecătorului raportor al Curții de Apel Chișinău, Cecan Silvia.
140. La data de 28 martie 2022, potrivit dispoziției nr.7 a Președintelui Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2022, cauza a fost repartizată repetat spre examinare judecătorului raportor Daguța Sergiu. Ședința de judecată a fost fixată pentru data de 10 mai 2022.
141. La ședința de judecată din 10 mai 2022 Colegiul penal a dispus amânarea ședinței de judecată pentru data de 05 iulie 2022, ora 10:00.
142. În cadrul ședinței din 05 iulie 2022 președintele ședinței a pus în discuție examinarea cauzei în lipsa inculpaților. Procurorul și avocatul inculpaților au considerat că e imposibil, iar avocatul părților vătămate, la discreția instanței. Colegiul penal deliberând pe loc a considerat imposibilă începerea examinării cauzei în lipsa inculpaților și a amânat ședința pentru data de 11 octombrie 2022, ora 10:00.
143. In cadrul ședinței din 11 octombrie 2022, președintele a oferit cuvântul apelantului, inculpaților, după care Colegiul penal a anunțat întrerupere până la data de 02 noiembrie 2022, ora 10:00.
144. În cadrul ședinței din 02 noiembrie 2022, președintele a oferit cuvântul apelantului, inculpaților, după care Colegiul penal a anunțat întrerupere până la data de 10 noiembrie 2022, ora 10:00.
145. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nr.la-2621/21 din 10 noiembrie 2022 s-a admis apelul avocatului Cechir Viorelia și apelul suplimentar a avocatului Ipati Denis declarate împotriva sentinței din 13 iulie 2015 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani). S-a casat sentința din 13 iulie 2015 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) în privința lui Chirco Ion și Chirco Sergiu și s-a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Chirco Ion și Chirco Sergiu s-au achitat de învinuirea adusă în baza art.190 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal al RM, deoarece fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii. Decizia fiind executorie din momentul pronunțării și poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivat.
146. La data de 24 februarie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Casir Alexandru, a depus cerere de recurs ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2022.
147. La data de 28 februarie 2023 și avocatul Postu Marin, în interesele recurentului Alii Serghei a depus cerere de recurs împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2022.

148. La data de 28 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) expedierea cauzei în adresa acesteia, în vederea examinării cererilor de recurs.
149. La data de 16 mai 2023 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) a expediat dosarul în adresa Curții Supreme de Justiție.
150. Potrivit încheierii Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr.lra-750/2023 din 13 iunie 2023 s-au desemnat judecătorii Tamara Chișca-Doneva, Aliona Miron, Viorica Puică, Aliona Donos și Ion Malanciuc ca membri supleanți al completului de judecată în cadrul Colegiului penal pentru judecarea recursului ordinar în cauza penală nr.lra-750/2023 în privința lui Chirco Ion și Chirco Sergiu învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) Cod penal al Republicii Moldova.
151. **Argumentele și concluziile instanței de apel.**
152. Astfel, raportând circumstanțele reținute la normele enunțate, Colegiul civil ajunge la concluzia temeiniciei pretențiilor înaintate de Chirco Ion și Chirco Sergiu privind constatarea încălcării dreptului reclamanților la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688.
153. Nemijlocit, Colegiul reține după cum urmează: I. Substanța pretenției. Instanța constată că reclamanții invocă în speță încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688.

    II. Perioada procedurii – referitor la durata examinării cauzei penale instanța reține următoarele circumstanțe, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, se constată că durata de judecare a cauzei penale nr.2014030688, atât în raport cu Chirco Sergiu, cât și în raport cu Chirco Ion este perioada calculată începând cu 4 iunie 2014 (data transmiterii cauzei penale în instanța de judecată) și până la 18.08.2023 (data adresării reclamantului în judecată cu prezenta acțiune în temeiul Legii nr.87 din 21.04.2011).
154. III. Rezonabilitatea procedurii urmează a fi apreciată în speță în raport cu durata de judecare a cauzei penale nr.2014030688 și din prisma criteriilor indicate supra: 1.complexitatea procedurii/cauzei; 2.comportamentul participanților; 3.conduita autorităților; 4.miza/importanța pentru cel interesat.
155. Colegiul notează că, fiind stabilită perioada de referință, aprecierea caracterului rezonabil al duratei procedurilor se realizează prin raportare la anumite criterii consacrate atât în jurisprudența națională, cât și în practica instanțelor internaționale. În acest sens, urmează a fi analizate: **complexitatea cauzei, comportamentul părților și al autorităților, precum și miza pe care procedura o are pentru reclamant**.
156. În ceea ce privește **complexitatea cauzei**, aceasta urmează a fi evaluată în mod individual, în funcție de particularitățile fiecărei spețe. La aprecierea acestui criteriu se au în vedere, printre altele, natura și gravitatea acuzațiilor penale, volumul și caracterul probatoriului administrat sau necesar de a fi administrat, necesitatea efectuării unor expertize, numărul martorilor sau al părților implicate în proces, existența unor elemente de extraneitate, precum și eventualitatea desfășurării unor proceduri paralele. Totodată, se ia în considerare existența unor coautori sau complici, precum și complexitatea activităților de urmărire penală ori de administrare a probelor.

157. Sub aspectul **comportamentului părților și al autorităților**, instanța urmează să aprecieze conduita tuturor participanților la proces, inclusiv buna sau reaua-credință a acestora. În această evaluare sunt relevante eventualele întârzieri nejustificate, amânările repetate sau neîntemeiate ale ședințelor de judecată, lipsa unei planificări eficiente a activităților procesuale, precum și existența unor intervale îndelungate între ședințele de judecată.
158. Referitor la **miza procedurii pentru reclamant**, aceasta reflectă importanța și consecințele pe care rezultatul procesului le are asupra situației persoanei care invocă încălcarea dreptului la examinarea cauzei într-un termen rezonabil. Spre deosebire de procedurile civile, în cadrul procedurilor penale importanța cauzei pentru persoana vizată este, în mod obișnuit, considerată deosebit de ridicată, întrucât aceasta se confruntă cu riscul aplicării unei sancțiuni penale. În special, miza crește considerabil atunci când persoanei îi sunt aplicate măsuri preventive privative sau restrictive de libertate. În general, însă, chiar și în lipsa unor astfel de măsuri, simplul fapt că o persoană este supusă unei acuzații penale este suficient pentru a prezuma importanța soluționării cauzei într-un termen cât mai scurt.
159. Analizând aceste criterii în prezenta speță, instanța reține că, **sub aspectul complexității cauzei**, procesul penal privind învinuirea lui Chirco Ion și Chirco Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2), lit.b),c),d) Cod penal prezintă, într-adevăr, un anumit grad de complexitate, determinat de natura acuzației și de volumul probelor administrate și cercetate în instanța de judecată. Cu toate acestea, instanța apreciază că acest grad de complexitate nu este de natură să justifice o durată atât de îndelungată a procedurilor.
160. În ceea ce privește **conduita părților și a autorităților**, din raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil la examinarea și judecarea cauzei penale, rezultă că reclamantului, altor părți și instanței de judecată nu le poate fi imputată exclusiv tergiversarea procesului. Nu au fost identificate acțiuni sau omisiuni grave ale acestora, care să fi determinat sau contribuit în mod semnificativ la prelungirea duratei procedurilor. În același timp, se constată că raportul motivat indică și la anumite acțiuni, inacțiuni ale reclamanților, care au determinat într-o anumită măsură termenul de judecare a cauzei.
161. Astfel, Colegiul constată că durata totală a procedurilor a depășit în mod considerabil limitele rezonabile, întrucât de la data pornirii procesului penal, transmiterii cauzei penale în instanța de judecată, au trecut aproximativ 9 ani, iar până în prezent nu există o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă cu privire la acuzațiile incriminate reclamanților. O asemenea perioadă de timp este, prin natura sa, excesivă și nu poate fi justificată prin circumstanțele cauzei și comportamentul părților.
162. În **ceea ce privește miza pentru reclamanți**, instanța de apel reține că durata de judecare a cauzei penale (*nr.2014030688*) este importantă pentru reclamanți, având în vedere natura învinuirii înaintate și circumstanțele în care nu există o soluție irevocabilă privitor la nevinovăția acestora. În aceste condiții, importanța soluționării cauzei într-un termen rezonabil pentru reclamanți este una evidentă, întrucât menținerea îndelungată a incertitudinii cu privire la situația lor juridică este de natură să genereze consecințe semnificative asupra vieții sale private, profesionale și personale.

163. În această privință, argumentele Ministerului Justiției al RM sunt pasibile de respins ca fiind întemeiate pe aprecierea subiectivă a faptelor constatate și interpretarea eronată a Legii. Or, analizând cumulativ criteriile menționate, se constată că durata procedurilor în prezenta cauză depășește în mod vădit limitele unui termen rezonabil.
164. Prin urmare, în conformitate cu art. 2 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, persoana poate pretinde la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, dacă se constată o atare încălcare.
165. În corespundere cu alin. (3) și alin. (4) al art. 2 din aceiași Lege, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare.
166. Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.
167. Aliniatul (6) al art. 2 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, stipulează că, mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.
168. Corespunzător, în conformitate cu art. 5 alin. (1) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.
169. Ținând cont de cele constatate, Colegiul civil, aplicând prevederile Legii nr. 87 din 21.04.2011 cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la examinare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și prevederile art. 6 § 1 din CEDO, art. 1 Protocolul 1 la Convenție, ajunge la concluzia temeiniciei pretenției privind constatarea încălcării dreptului lui Chirco Sergiu și Chirco Ion la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, pentru perioada 04 iunie 2014 – 18 august 2023.
170. Sub aspectul dat, Colegiul indică că art. 4 al Legii nr. 87 din 21.04.2011, expres stipulează că sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

171. Din norma legală citată rezultă că Ministerul Justiției trebuie să prezinte probe care să demonstreze că, în cauza penală nr. 1a-1063/21 (numărul actual al dosarului), nu a fost încălcat dreptul lui Chirco Ion și Chirco Sergiu la examinarea într-un termen rezonabil a cauzei penale în care este învinuiți în baza art.190 alin.(2), lit. b),c),d) Cod penal.
172. Astfel, în ceea ce privește pretențiile reclamanților privind repararea prejudiciului moral cauzat, analizând materialul probator administrat, Colegiul reține că Ministerul Justiției nu și-a îndeplinit obligația de a demonstra inexistența unei încălcări a termenului rezonabil în examinarea cauzei penale în care Chirco Ion și Chirco Sergiu sunt învinuiți în temeiul art. 190 alin.(2), lit. b), c), d) Cod penal. În aceste condiții, Colegiul apreciază ca fiind întemeiate argumentele lui Chirco Ion și Chirco Sergiu, potrivit cărora durata examinării cauzei a fost excesivă, motiv pentru care aceștia urmează să beneficieze de repararea prejudiciului moral.
173. În această privință, argumentele Ministerului Justiției al RM sunt pasibile de respins ca fiind întemeiate pe aprecierea subiectivă a faptelor constatate și interpretarea eronată a Legii. Or, aplicabile speței sunt prevederile art. 5 alin.(1) şi (2) al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, care statuează că, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, *instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.*
174. La constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă petru prejudiciul moral.
175. Art. 2 alin. (6) al Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, prevede că mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităților relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.
176. Colegiul reține că, prin acțiunea înaintată, Chirco Ion și Chirco Sergiu au solicitat acordarea a cîte 150 000 lei fiecăruia cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea cauzei penale într-un termen rezonabil.
177. Potrivit art. 2036 alin. (1), (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Iar conform art. 2037 alin. (2) din Codul civil, caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate

178. Astfel, cu referire la cuantumul prejudiciului moral, Colegiul relevă că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că, indemnizația trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire. Conform jurisprudenţei CtEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca, partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.
179. Or, art. 5 alin.(1) al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, stipulează că în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.
180. În speță, Colegiul civil conchide că, în ceea ce privește cuantumul despăgubirilor acordate cu titlu de prejudiciu moral urmează să fie examinat și evaluat prin raportare la perioada relevantă astfel determinată. Or, la stabilirea mărimii prejudiciului moral, instanța urmează să țină cont de durata efectivă a procedurii imputabile autorităților judiciare, de gradul de complexitate al cauzei, de comportamentul participanților la proces și de principiul echității consacrat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. Despăgubirea acordată trebuie să aibă un caracter compensatoriu rezonabil, fără a constitui o sursă de îmbogățire nejustificată.
181. Prin urmare, având în vedere circumstanțele de fapt și constatate Colegiul civil ajunge la concluzia să admită parțial pretențiile înaintate de Chirco Ion și Chirco Sergiu și să încaseze din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Chirco Ion prejudiciul moral în mărime de 40000 (patruzeci mii) lei, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, raportat la perioada 04 iunie 2014 până la 18 august 2023 inclusiv, corespunzător și în beneficiul lui Chirco Sergiu prejudiciul moral în mărime de 40000 (patruzeci mii) lei, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, raportat la perioada 04 iunie 2014 până la 18 august 2023 inclusiv, pentru a asigura un just echilibru între interesul persoanelor vătămate în drepturile sale la judecarea cauzei în termen rezonabil și obligația statului de reparare a prejudiciului.
182. În rest, în ceea ce privește solicitarea reclamanților-apelanți privind încasarea prejudiciului moral în cuantum de 150 000 lei, Colegiul civil o apreciază ca fiind vădit disproporționată și inechitabilă, reieșind din circumstanțele de fapt constatate.
183. La determinarea cuantumului prejudiciului moral, instanța urmează să țină seama de principiile echității, proporționalității și caracterului compensatoriu al despăgubirii, astfel încât suma acordată să reprezinte o reparație rezonabilă pentru suferințele morale cauzate, fără a constitui o sursă de îmbogățire nejustificată pentru persoana vătămată.
184. În speță, deși Colegiul reține existența unei încălcări a dreptului reclamanților la examinarea cauzei într-un termen rezonabil, cuantumul solicitat de a câte 150 000 lei, depășește limitele unei satisfacții echitabile, nefiind susținut de circumstanțele concrete ale cauzei și nici de criteriile dezvoltate în jurisprudența națională și europeană în materie. Totodată, la stabilirea despăgubirilor urmează a fi avut în

vedere gradul de complexitate al cauzei penale, comportamentul participanților la proces, durata efectivă imputabilă autorităților judiciare, precum și intensitatea suferințelor morale demonstrate.

185. Prin urmare, Colegiul civil apreciază că suma solicitată de a câte 150 000 lei fiecăruia este excesivă și vădit disproporționată în raport cu circumstanțele cauzei, motiv pentru care nu poate fi admisă integral, urmând a fi acordată o despăgubire într-un cuantum care să corespundă exigențelor de echitate și proporționalitate.

186. **În concluzie,** ținând cont de faptul că prima instanță nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru examinarea cauzei, concluziile primei instanțe fiind în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate, iar la emiterea hotărârii judecătorești prima instanță a aplicat eronat normele de drept material, *inclusiv din alte motive decât cele invocate de apelații, pe principii de legalitate,* Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia să admită apelul declarat de Chirco Sergiu, Chirco Ion și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, să caseze integral hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 10 noiembrie 2023 și să adopte o nouă hotărâre prin care să admită parțial cererea de chemare în judecată depusă de Chirco Sergiu și Chirco Ion împotriva Ministerului Justiției, să constate încălcarea dreptului lui Chirco Sergiu și Chirco Ion la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, pentru perioada 04 iunie 2014 – 18 august 2023 și să încaseze din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Chirco Ion și Chirco Sergiu prejudiciul moral în mărime de a câte 40000 (patruzeci mii) lei pentru fiecare, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, raportat la perioada 04 iunie 2014 până la 18 august 2023 inclusiv. În rest, acțiunea civilă fiind pasibilă de respins ca neîntemeiată.

187. În ceea ce privește cerințele lui Chirco Sergiu și Chirco Ion, referitoare la compensarea cheltuielilor de asistență juridică, în cuantum de 10000 lei, Colegiul civil reține următoarele.

188. În temeiul art. 94 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui.

189. În conformitate cu art. 96 alin. (1), (1/1) Cod de procedură civilă al RM, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

190. Astfel, având în vedere că acțiunea se admite parțial, reieșind din faptul că Chirco Ion și Chirco Sergiu, în prima instanță, au fost reprezentați de avocatul Ipatii Denis în temeiul mandatului avocațial din 16 august 2023 (f. d. 1) și, prin bonul de plată GL

nr. 144703 din 18 august 2023, se constată că au suportat cheltuieli de asistență juridică în legătură cu reprezentarea sa în proces (f. d. 3), Colegiul civil consideră echitabil să încaseze din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Chirco Sergiu și Chirco Ion suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică reale, necesare și rezonabile, suportate la examinarea cauzei civile. În rest, cerințele sale lui Chirco Ion și Chirco Sergiu, privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, se resping ca fiind vădit disproporționate.

191. În același timp, ținând cont de faptul că Colegiul admite atât apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, cât și apelul declarat de Chirco Sergiu și Chirco Ion, inclusiv din alte motive decât cele invocate în apel, Colegiul civil conchide că nu există temei de compensare a cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.

192. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. c), art. art. 389 – 390 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e :

Se admite apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, Chirco Sergiu și Chirco Ion.

Se **casează integral hotărârea** Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 10 noiembrie 2023, pronunțate în cauză civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chirco Sergiu și Chirco Ion împotriva Ministerului Justiției privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat de instanța de judecată prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale, **și se adoptă o nouă hotărâre** prin care:

Se **admite parțial cererea de chemare în judecată** depusă de Chirco Sergiu și Chirco Ion împotriva Ministerului Justiției privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat de instanța de judecată prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale.

Se **constată încălcarea dreptului lui Chirco Sergiu și Chirco Ion la judecarea în termen rezonabil** a cauzei penale nr.2014030688, pentru perioada 04 iunie 2014 – 18 august 2023.

Se **încasează din bugetul de stat** prin intermediul Ministerului Justiției al RM **în beneficiul lui Chirco Ion** născut la *****, IDNP *****, **prejudiciul moral în mărime de 40000 (patruzeci mii) lei**, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, raportat la perioada 04 iunie 2014 până la 18 august 2023 inclusiv.

Se **încasează din bugetul de stat** prin intermediul Ministerului Justiției al RM **în beneficiul lui Chirco Sergiu** născut la *****, IDNP *****, **prejudiciul moral în mărime de 40000 (patruzeci mii) lei,** cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale nr.2014030688, raportat la perioada 04 iunie 2014 până la 18 august 2023 inclusiv.

Se **încasează din bugetul de stat** prin intermediul Ministerului Justiției al RM **în beneficiul lui Chirco Sergiu și Chirco Ion suma de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică**. *În rest, acțiunea civilă se respinge ca neîntemeiată.*

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul se declară în termen de 2 luni de la data

comunicării deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Președintele completului, judecător – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina
web a instanței www.cac.instante.justice.md.